

Soepeenden: meer dan alleen culinair interessant

Als er één vogelsoort is die op het schopstoeltje van de minachting zit, dan is het wel de soepeend.

Toch vertegenwoordigen deze vaak nogal potsierlijk uitgedoste vogels een biologische buitenkans. Zonder met veel moeite ringen omgelegd te hebben gekregen, zijn ze als individuele vogels herkenbaar. Daardoor worden een paar gedetailleerde vragen ontsloten. Bovendien geven ze de mogelijkheid om inzicht te krijgen in de mate waarin groepen eenden met elkaar mengen.

Want hoe zijn soepeenden ontstaan: door kruisingen van witte boereneenden, chinese loepeenden en/of 'echte' wilde eenden. Langzamerhand zijn overal wel de bonte nakomelingen te zien, maar op de ene plek toch wel meer dan op de andere. Als ik me niet vergis: dichtbij bebouwing véél meer dan verder 'buiten'.

Het zou interessant zijn om het soepeendgehalte op verschillende plekken eens bij te houden. Dat kan op twee manieren: ten eerste kan gewoon het aantal soepeenden en wilde eenden worden geteld, ten tweede ook de 'mate van soepigheid' bij de soepeenden. Het is aannemelijk dat de mate van witheid iets zegt over het gehalte 'tam bloed' in een eend: hoe witter hoe gecultiveerder.

Een vierdeling is in het veld goed te onderscheiden:

- 4 - helemaal wit
- 3 - witte vlekken op vleugels, romp, enz.
- 2 - kleine 'tamme' kenmerken (bij mannetjes bijvoorbeeld witte halsring)
- 1 - wild kleed.

Het wit is 'zwart' als de soepeend afstamt van chinese loepeenden.

Wat zou er te verwachten zijn als er een netwerk van soepeendkijkers zou ontstaan? Stel dat er zowel gecultiveerde als 'wilde' plekken geteld worden. Dus stadsparken, voerplekken bij kanaalbruggen enerzijds en meren,

polders of een kwelder anderzijds.

Ik verwacht dat er zowel ruimtelijk als in de tijd verschillen te zien zullen zijn. Verder van huizen (en mensen) af zal het aandeel soepeenden kleiner zijn dan 'dichtbij de bron' (hieruit kan dan de mate van uitwisseling tussen groepen eenden berekend worden, voer voor populatiegenetici.) Ook in de loop van het seizoen verwacht ik verschillen. 's Winters zullen op de 'wilde' plekken veel buitenlandse overwinteraars zitten, die het gehalte soepeenden zullen doen dalen. 's Zomers verwacht ik onder de broedpopulatie relatief veel soepeenden.

Wie voelt ervoor om dit ludieke idee om te zetten tot een concreet project? Het hoeft niet fanatiek te zijn: tweewekelijks een park of een 'wilde' plek tellen is wel voldoende. Na twee jaar kan er dan vast al wel een patroon in de verspreiding van soepeenden herkend worden.

Eén correctie zou gemaakt moeten worden. Wellicht schieten jagers selectief soepeenden af in het buitengebied. Dat zou dan eens moeten worden nagegaan bij die partij. Door dat selectieve afschot zou het percentage soepeenden op wilde plekken kunstmatig verlaagd worden.

Zijn er soepeend-liefhebbers: ze worden uitgenodigd zich aan te melden bij onderstaand telefoonnummer. Bij voldoende deelname kan een telcam-pagne georganiseerd worden.

Alco van Klinken
(050) 263608